

Iris germanica L

Iris versicolor L

Iris, Orris

سوسن

سوسن

از تیره Iridaceae

این گیاه بومی جنوب اروپاست و در لرستان و کرمان به صورت خودرو یافت می شود.

گیاهی است علفی چند ساله به ارتفاع 30-100 سانتی متر، دارای ریزوم ضخیم و کوتاه و ساقه پر گلی است که از میانه منشعب می شود. برگها، شمشیری، عریض، اغلب خمیده و به رنگ سبز مایل به خاکستری هستند.

روغن فرار که عمدتاً شامل ایرون، به ویژه آلفا، بتا و گاما ایرون (رایحه ای مشابه عطر بنفشه دارند) و ترکیبات دیگری شامل ایری ژرمانال.

ایزو فلاونوئیدها شامل ایری لون، ایری سولون، ایری زنین، تکتوری ژنین و گلیکوزیدهای آنها مانند ایری دین. فلاونوئیدها و گزانتون ها از دیگر ترکیبات موجود در عصاره ریشه گیاه هستند.

ریشه و ریزوم مدر، تصفیه کننده خون، خلط آور، بهبود دهنده گردش خون، صفرا آور بوده و به منظور معالجه بیماریهای سردرد، میگرن های مرتبط با عادت ماهیانه، تهوع های صفراوی، التهاب اندامهای تنفسی- گوارشی و ادراری کاربرد دارد.

گرم و خشک در درجه سوم

استفاده گیاه در هنگام بارداری ممنوع می باشد. تاکنون هیچگونه عارضه جانبی مضر و خطرناک

نام علمی

نام انگلیسی

نام عربی

نام های دیگر

تیره گیاه

مکان رویش

گیاه شناسی

ترکیبات شیمیایی

بخش موثر اندام گیاه

اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن

اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن
درجه سردی و گرمی
خواص درمانی
طرز استفاده

عوارض جانبی و موارد احتیاط

ناشی از مصرف به جای
مقادیر درمانی گیاه گزارش
نشده است ولی شیره گیاه
تازه موجب تحریک شدید
پوست و غشای مخاطی
می گردد. در صورت مصرف
خوراکی نیز مسبب
استفراغ، شکم درد و
اسهال خونی میتواند باشد.
1. الالبنيه عن الحقایق
الادویه، ابومنصور موفق
هروی، انتشارات دانشگاه
تهران، 1371، ص

2. هدایه المتعلمین فی
الطب، ابوبکر اخوینی
بخارائی، به کوشش جلال
متینی، انتشارات دانشگاه
فردوسی مشهد، 1371

3. قانون فی الطب، ابن
سینا، ترجمه عبدالرحمن
شرفکندی تهران: انتشارات
سروش (صدا و سیما)،
چاپ نهم، 1389، ج2، ص

4. گیاهان داروئی، ژان
ولاگ – ژیری
استودولا مترجم: ساعد
زمان – انتشارات
ققنوس، چاپ پنجم، 1382،
ص

5. معارف گیاهی، کاربرد
گیاهان در پیشگیری و
درمان بیماریها، حسین میر
حیدر، تهران: دفتر نشر
فرهنگ اسلامی، چاپ
پنجم، 1385، ج6، صص

6. کتاب مرجع گیاهان
داروئی (جلد اول)، احمد
امامی، شیرین فصیحی،
ایرج مهرگان، انتشارات
اندیشه آور، چاپ اول، صص
756-757.

7. شناخت گیاهان داروئی و
معطر ایران، ولی الله
مظفریان، انتشارات فرهنگ
معاصر، چاپ اول، 1391، ص
470-471.

منابع